

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L. S. U. v B., X. B.**, IČO: X., zastúpeného advokátkou J.. V. K., S. X., X. B. proti žalovanému: **Krajský lesný úrad v Bratislave**, Pekná cesta 19, 831 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 86/4/2009 zo dňa 8. júna 2009, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 158/2009-28 zo dňa 23. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 158/2009-28 zo dňa 23. apríla 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave zastavil konanie podľa § 104 ods. 1 prvá veta v spojení s § 19 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s odôvodnením, že žalobca je pozemkovým spoločenstvom bez právnej subjektivity, založeným fyzickými osobami podľa ust. § 10 zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách a splnenie podmienky občianskoprocesnej subjektivity si súd všíma aj bez návrhu po celý čas konania a jej nedostatok nemožno odstrániť. Okrem toho v predložennom spise sa nenachádza doklad svedčiaci o tom, že členská schôdza spoločenstva súhlasila s úkonmi K. M. súvisiacimi so správnym konaním, ako i s podaním žaloby v zmysle čl. VII stanov pozemkového spoločenstva urbárikov v B. zo dňa 28.4.1995. o trovách konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1, písm. c/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie s odôvodnením, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že L. S. U. v B. (ďalej len „LSU“) bolo ustanovené schôdzou dňa 28.4.1995, na ktorej boli prijaté aj Stanovy spoločenstva, pričom sa

riadilo ustanoveniami zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov. Následne bolo zaregistrované na Obecnom úrade v Borinke a Štatistický úrad SR mu prideliť identifikačné číslo. Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločnostiach bolo LSU preregistrované na Obvodnom úrade Stupava a zapísané do registra Obvodného lesného úradu v Malackách v zmysle § 10 tohto zákona. Tým sa v zmysle prechodných ustanovení zákona považovalo za spoločnosť založenú podľa zákona č. 181/1995 Z.z. a prestali preň byť záväzné predchádzajúce normy, ktoré nový zákon nevyžadoval. LSU splnilo svoju zákonnú povinnosť oznámiť obvodnému lesnému úradu, kto je splnomocnený konať v mene spoločníkov navonok; v súčasnosti je to K. M. ako predseda a F. M. ako podpredseda spoločnosti s oprávnením na všetky právne úkony (aj na podanie žaloby), vrátane tých, ktoré boli urobené v rozpore s internými pravidlami s dôsledkom právnej zodpovednosti voči spoločnosti. Namieta stanovisko žalovaného vo vyjadrení k žalobe, ktorým spochybňoval uznávanie schopnosť členskej schôdzy konanej dňa 23.3.2007, na ktorej bol K. M. opätovne zvolený za predsedu spoločnosti, pretože žalovaný vychádzal z LV č. X., k.ú. B., ktoré sa týka lúk a pasienkov a lesné pozemky, ktoré sú predmetom konania, sú zapísané na LV č. X., k.ú. B., kde je vysporiadaných 122 podielnikov s výškou podielov 410, a zo všetkých pozvaných sa výročnej členskej schôdzy zúčastnilo 72 členov s výškou podielov 286. Má za to, že pre žalovaného je záväzujúce oznámenie žalobcu obvodnému lesnému úradu podľa § 10 ods. 2 zákona č. 181/1995 Z.z., podľa ktorého je oprávneným konať v mene LSU v B. p. M., ktorého oprávnenie nie je časovo ani vecne obmedzené. Súd na jednej strane konštatoval, že žalobca je spoločnosť bez právnej subjektivity, ale pri rozhodovaní sa riadil jeho stanovami, ako keby bol založený podľa § 11 a 12 zákona č. 181/1995 Z.z.

Pretože krajský súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, navrhol, aby odvolací súd jeho napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nespochybňuje p. K. M. ako predsedu LSÚ od 28.5.2004 na trojročné volebné obdobie, ale na ďalšie volebné obdobie z dôvodu pochybnosti uznávaniaschopnosti členskej schôdzy konanej dňa 23.6.2007, na ktorej bol opätovne zvolený za predsedu, pričom trvá na tom, že schôdza nebola uznávanie schopná, preto p.M. vykonáva funkciu predsedu bez súhlasu/poverenia väčšiny členov LSÚ. LSÚ je registrované ako spoločnosť bez právnej subjektivity, a teda všetky jeho právne kroky sú podmienené uznesením členskej schôdzy. Žalovaný nesúhlasí ani s tvrdením, že vyžadovať

doklad o súhlase členskej schôdze s úkonmi p. M. súvisiacimi so správnym konaním a s podaním žaloby je nad rámec zákona. V tejto veci ide o práva všetkých účastníkov konania – členov LSÚ, preto by ho mal zastupovať niekto, koho poverila členská schôdza. Žalovaný trvá na tom, že p. M. nikdy a ničím nepreukázal svoje oprávnenie na zastupovanie LSU, ako i poverenie uznesením právoplatnej členskej schôdze podať na súd žalobu, aj odvolanie, ako i zastupovanie LSÚ právnym zástupcom, ktorého vybral p. M. bez súhlasu a poverenia členov LSÚ. Navrhuje preto, aby odvolací súd odvolanie v plnom rozsahu zamietol pre nekompetentnosť žalobcu aj jeho zástupcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 212 ods. 1 OSP, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že je potrebné napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a podľa § 221 ods. 2 OSP vec mu vrátiť ako súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§247 ods. 1 OSP).

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 19 a § 20 OSP spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má

spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

V prejednávanej veci krajský súd zastavil konanie s odôvodnením, že v žalobe označený žalovaný nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, pretože ide o združenie bez právnej subjektivity, a ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Úlohou odvolacieho súdu bolo preto posúdenie, či krajský súd týmto postupom neodňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, ako to namietal žalobca v podanom odvolaní.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 8.6.2009 číslo 86/4/2009, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu – L. S. U. v B., a potvrdil rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Malackách č.j. 122/2009-Da zo dňa 31.3.2009. Žalovaný teda priznal v žalobe označenému žalobcovi spôsobilosť byť účastníkom správneho konania a podané odvolanie meritórne prejednal, i keď v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil pochybnosť o oprávnení pána K. M. zastupovať LSU v B. vzhľadom na spochybňovanú uznášaniaschopnosť členskej schôdze zo dňa 23.6.2007, na ktorej mal byť ustanovený za predsedu spoločenstva.

Z citovaného ustanovenia § 19 OSP vyplýva, že procesnou subjektivitou disponuje buď subjekt, ktorý má hmotnoprávnu subjektivitu, alebo subjekt, ktorému procesnú subjektivitu zákon vyslovene priznáva. Otázkou hmotnoprávnej subjektivity rieši predovšetkým Občiansky zákonník v spojitosti s Obchodným zákonníkom; túto spôsobilosť majú všetky fyzické osoby, ako aj osoby právnické, ktorými sú najmä združenia fyzických alebo právnických osôb a iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

Podľa § 9 zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách, spoločenstvo podľa tohto zákona môže vzniknúť ako spoločenstvo bez právnej subjektivity alebo ako spoločenstvo s právnou subjektivitou.

Podľa § 10 ods. 1 cit. zákona spoločenstvo bez právnej subjektivity zakladajú vlastníci podielov spoločnej nehnuteľnosti (ďalej len „spoločníci“) zápisom do zoznamu spoločníkov. Podmienkou zápisu je aj písomné vyhlásenie spoločníkov o združení sa. Na vznik spoločenstva bez právnej subjektivity je potrebný zápis spoločníkov vlastníacich najmenej

dve tretiny spoločnej nehnuteľnosti a súhlas Slovenského pozemkového fondu za vlastnícke podiely spoločnej nehnuteľnosti v jeho správe.

Podľa § 10 ods. 2 cit. zákona spoločníci sú povinní oznámiť vznik spoločenstva bez právnej subjektivity obvodnému lesnému úradu, ktorý vedie register pozemkových spoločenstiev. Spoločníci súčasne oznámia, kto je splnomocnený v ich mene konať navonok.

Podľa § 10 ods. 3 cit. zákona za záväzky spoločenstva podľa odseku 1 voči iným osobám ručia spoločníci spoločne a nerozdielne.

Podľa dokladov založených v spise v žalobe označený žalobca – L. S. U. v B., vzniklo ako spoločenstvo bez právnej subjektivity transformáciou pôvodne založeného spoluvlastníckeho pozemkového spoločenstva (ktoré bolo zapísané v evidencii Obecného úradu Borinka a ktorému bolo pridelené identifikačné číslo) v zmysle prechodných a záverečných ustanovení zákona č. 181/1995 Z.z. (§ 31). Napriek tomu mu patria určité vlastnosti, ktoré charakterizujú právnickú osobu: má názov aj sídlo, organizačnú štruktúru a orgán, ktorý je oprávnený konať v mene všetkých spoločníkov navonok, ako aj zodpovednosť za majetkovú ujmu spôsobenú iným osobám, vrátane zákonného ručenia spoločníkov za záväzky spoločenstva.

Preto aj v záujme zabezpečenia možnosti spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov spoločníkov tohto spoločenstva, ako aj v súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu SR, z ktorej vyplýva povinnosť všeobecných súdov zohľadniť všetky relevantné okolnosti súdnej veci a vyhnúť sa prílišnému formalizmu, ktorý môže viesť k odňatiu možnosti konať pred súdom, dospel odvolací súd k záveru, že pokiaľ podáva žalobu osoba, ktorá je splnomocnená konať v mene spoločníkov navonok (bez obmedzenia) a ako taká je zapísaná v evidencii príslušného obvodného lesného úradu, označenie účastníka pod názvom spoločenstva znamená, že účastníkmi konania sú všetci spoločníci spoločenstva s tým, že súd koná s osobou, splnomocnenou konať v ich mene navonok a táto osoba je rovnako oprávnená udeliť plnomocenstvo advokátovi.

Odvolací súd súhlasí s názorom odvolateľa, že vnútorné obmedzenie oprávnenia konať v mene spoločníkov navonok nemá právne následky voči tretím osobám, ale zakladá zodpovednosť konajúcej osoby voči spoločníkom. Zmyslom zákonného ustanovenia, podľa ktorého spoločenstvo oznámi príslušnému obvodnému úradu, ktorý vedie register

pozemkových spoločenstiev, kto je splnomocnený konať v mene spoločníkov navonok, je možnosť obrátiť sa v prípade potreby komunikácie na konkrétnu osobu a táto evidencia rovnako verifikuje oprávnenie tejto osoby na všetky právne úkony v mene spoločníkov, ku ktorým dochádza v súvislosti s činnosťou spoločenstva, a to až dovtedy, kým sa nepreukáže opak. Ide o právnu úpravu, ktorú možno prirovnať k zápisu štatutárneho orgánu do obchodného registra, kde je rovnako tretia osoba chránená dobrou vierou v zapísaný údaj (i keď už nezodpovedá skutočnosti), pokiaľ sa nepreukáže, že tretia osoba o nesúlade zápisu so skutočným stavom vedela. Preto pokiaľ je ako oprávnená osoba v evidencii Obvodného lesného úradu v Malackách stále zapísaný p. K. M. a nebude preukázané, že toto oprávnenie v čase podania žaloby, resp. udelenia plnomocnestva advokátovi, už patrilo inej osobe, platí, že žalobu podala v mene spoločníkov osoba k tomu oprávnená.

V ďalšom konaní bude preto úlohou krajského súdu objasniť túto skutočnosť a v závislosti od výsledku o veci znova rozhodnúť.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 2. júna 2011

JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská